

Nikolas Rouz

NAŠA
PSIHIJATRIJSKA
BUDUĆNOST

POLITIKA
MENTALNOG ZDRAVLJA

Prevela s engleskog:
ANA HALAS POPOVIĆ

Novi Sad
2019

Naslov originala:

OUR PSYCHIATRIC FUTURE

THE POLITICS OF MENTAL HEALTH

by

Nikolas Rose

Copyright © Nikolas Rose 2019

This edition is published by arrangement with
Polity Press Ltd., Cambridge

Polity Press

65 Bridge Street

Cambridge CB2 1UR, UK

Polity Press

SADRŽAJ

Predgovor	11
1 ŠTA JE PSIHIJARIJA?	17
Naši psihijatrijski životi	18
Svačiji mali pomoćnici	21
Mnogo psihijatrija	23
Psihijatrija definiše granice	26
Šta mentalni poremećaj “jeste”	31
Psihijatrija kao politička nauka	36
Politika psihijatrije	38
Kritička psihijatrija danas	43
Nadalje...	45
2 IMA LI ZAISTA „EPIDEMIJE“ MENTALNOG POREMEĆAJA?	49
„Teret poremećaja mozga“	52
Računajući troškove	54
Današnji teret	59
Od „mentalnih“ do „moždanih poremećaja“	63
Pa ima li „epidemije“?	66
3 DA LI JE ZA SVE KRIV NEOLIBERALNI KAPITALIZAM?	69
Naša nesrećna sadašnjost	74
Fabrika nesreće	81
Društveni kapital	85
Usamljenost	90
Stres	94
Pa je li za sve kriv neoliberalni kapitalizam?	99
4 AKO MENTALNI POREMEĆAJI POSTOJE, KAKO ĆEMO IH PREPOZNATI?	102
Dijagnoza kao društveni fenomen	109
Rešenje broj jedan: definisati fenotip	114
Rešenje broj dva: pronaći biomarker	122

Rešenje broj tri: pravo u mozak	126
Rešenje broj četiri: van dometa dijagnoze	130
Od dijagnoze do formulacije	134
5 JESU LI MENTALNI POREMEĆAJI „MOŽDANI POREMEĆAJI“?	136
Dokazano psihofarmaceuticima?	142
Otkriveno u genima?	146
Vidljivo u snimcima mozga?	154
Pa da li su mentalni poremećaji moždani poremećaji?	158
6 IMA LI PSIHOFARMAKOLOGIJA BUDUĆNOST?	164
Kako smo dospeli dovdje?	166
Lekovi ne deluju, ali...	172
Cevovod je prazan!	183
Izvan granica psihofarmakologije?	186
7 KOME TREBA GLOBALNO MENTALNO ZDRAVLJE?	188
Veliki izazov: nema zdravlja bez mentalnog zdravlja?	191
Debata	199
Iznad konflikta?	201
Sve naše budućnosti?	206
8 STRUČNJACI PO ISKUSTVU?	209
Pokreti pacijenata sa mentalnim smetnjama	213
Od „samostalno“ do „ništa u vezi sa nama bez nas“	220
Politika oporavka	226
Nova epistemologija mentalnog poremećaja	230
Jesmo li se pomakli dalje od monologa?	236
9 DA LI JE DRUGA PSIHIJARIJA MOGUĆA?	241
Manifesti za budućnost	241
Sedam odgovora na sedam teških pitanja	252
Druga psihijatrija, druga biopolitika	260
Literatura	275
Indeks	